

بیانات مقام معظم رهبر در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر - 21 / بهمن / 1375

بسم الله الرحمن الرحيم

نده هم این روز بزرگ و این عید اسلامی ممتاز و برجسته را به همه ملت عزیزمان و به امت بزرگ اسلامی و بخصوص به شما حضار محترم این مجلس، تبریک عرض می‌کنم. عید اسلامی، دارای معنای خاصی است و جهت اسلامی دارد. عید، یعنی مراسم همراه با شادی برای یک ملت و یک مجموعه، که در فواصل زمانی - سالی یک بار یا از این قبیل - تکرار می‌شود. هر عیدی باید معنا و جهت داشته باشد؛ چنان که اعیاد ملی ملت‌ها هم، هر کدام جهت خاصی دارد. عید اسلامی، دو جهت دارد؛ که یک جهت آن توجه به خدا و معنویت و دیگر جهتش تجمع همه مسلمین، حول یک محور واحد است.

محورها و جهتگیریهای عید اسلامی، همین است. لذا شما می‌بینید در دو عید فطر و قربان، نماز، آن هم به جماعت، تشریح شده است. نماز جماعت، مظهر همان دو جهت است؛ هم توجه به معنویت، توجه به خدا و ذکر و خشوع و هم وحدت، تجمع و بر گرد یک محور مشترک فراهم آمدن. به نظر من، هر دو موضوع، امروز برای ملت ما و برای امت اسلامی، مسأله روز است. البته ما در مورد ملت خودمان، خیلی امیدوارانه می‌توانیم به همه چیز نگاه کنیم؛ چون قراین، شواهد و پیشامدها، همه امیدبخش است. ملت ما، به عکس آنچه دیگران توقع داشتند و انتظار می‌کشیدند، اقبال روزافزونی به مسائل دینی دارد. «دیگران» که عرض می‌کنیم یعنی هم دشمنان ما، هم ناظرین بی طرف، هم حتی شاید بعضی از خودیها.

تصور این بود که به مرور، شعارهای دینی - که روح این انقلاب است - کم‌رنگ خواهد شد. اما عکس این قضیه ثابت گردید. امسال مردم توجهشان به دین، از سال گذشته بیشتر بود. سال گذشته هم از سال قبل از آن، بیشتر بود. جوانها به دین اقبال دارند. دخترها و پسرها به معارف دینی و احکام دینی توجه دارند و روح دین، یعنی توجه به خدا و تسلیم در مقابل پروردگار و عمل برای خدا، بحمدالله، در بین مردم رو به گسترش است. باید هم همین طور باشد. یعنی این ملت، اگر بخواهد کشور خود را آباد کند، دنیای خود را آباد کند، عزت خود را به دست آورد و آن امکاناتی را که برای یک ملت، چه در آفاق جهان و چه در درون خود مهم است، فراهم کند، باید به خدا توجه داشته باشد. به این توجه احتیاج دارد و این امر برای او کارساز است.

در زمینه وحدت نیز همین طور است. پیش بینیا از قبل از انقلاب این بود که چون در مجموعه ملت ایران، اقوام مختلف حضور دارند و زبانهای مختلف رایج است، پس، زمینه اختلاف زیاد است؛ اما خلافت ثابت شد و همه دیدند که ملت ما یک ملت متحد و متفق است. شما ببینید در مراسم گوناگون و در صحنه‌هایی که جای ابراز عقیده نسبت به یک مسأله سیاسی است - مثل مراسم «روز قدس» که پربروز برگزار شد و شما ملاحظه کردید که چه غوغایی در سراسر ایران، چه در شرق و غرب و چه در مرکز بود - ملت یکپارچه ما چگونه وحدت خود را به نمایش می‌گذارند! اقوام مختلف، در هر جا که هستند - فارسشان، ترکشان، کردشان، عربشان، بلوچشان و ترکمنشان - همه یکسان حرکت می‌کنند، یک شعار می‌دهند و یک حرف را می‌زنند. این همه، نشانگر وحدتی عجیب و بزرگ است. نوبت انتخابات هم که می‌رسد، مردم همین طور شرکت می‌کنند. نوبت دفاع مقدس هم که می‌رسد - جنگ هشت ساله ما - مردم همین گونه از همه جا شرکت می‌کنند؛ همه شهید می‌دهند؛ همه برای خدا وارد میدان می‌شوند و همه حول یک احساس وظیفه مشترک، اقدام می‌کنند. حتی در دوران دفاع مقدس، در بین داوطلبان ما - سرباز و وظیفه که به جای خود محفوظ - هم میهنان غیر مسلمان هم شرکت داشتند. مسیحیانی بودند که داوطلبانه به میدان جنگ رفتند و جانشان را هم در این راه فدا کردند. اینها را دیدیم، شناختیم و می‌شناسیم. یعنی وحدت عجیبی در میان ملت ما وجود دارد؛ با این که دشمن هم برای از بین بردن آن خیلی کار کرده است. بنابراین، در داخل

کشور ایران اسلامی، به برکت حاکمیت اسلام و به برکت وجود محورهای اساسی وحدت آفرین، هر دو محور ذکر الهی و وحدت عمومی تأمین است و در آینده هم ان شاءالله مثل گذشته خواهد بود. نگرانی، بابت امت اسلامی است؛ چون متأسفانه در سطح امت اسلامی، شرایط، این گونه نیست.

من اکنون به بخش دوم قضیه می پردازم. بخش اول، داستان جداگانه ای دارد و مسأله دیگری است. لذا، وارد آن میدان نمی شویم. در بخش اول، البته می شود گفت که اقبال ملتهای مسلمان در همه جای دنیای اسلام - بعضی جاها با شتاب بیشتر و بعضی جاها با شتاب کمتر - به امور معنوی و دینی، روزبه روز زیاد شده است. اما موضوع وحدت، موضوع یکپارچگی، موضوع یک جهتی دنیای اسلام و موضوع «واعتصموا بحبل الله جميعاً»، که قرآن ما را به آن امر می کند، متأسفانه، آن گونه که باید باشد، نیست و این کار دشمن است. ملتهای اسلامی مایل به اتحادند. اما دشمن تلاش ویژه ای برای اخلال در این امر انجام می دهد؛ یعنی از طرق مختلف سرمایه گذاری مادی و معنوی مخصوصی برای ایجاد تفرقه می کند که بخشی از این سرمایه گذاری، مربوط به سابق است و مثل تقویت ناسیونالیستهای افراطی، از قبل از انقلاب است.

در ایران ناسیونالیزم افراطی ایرانی مآبی، در کشورهای عربی، ناسیونالیزم افراطی عربی و در کشورهای ترک زبان، ناسیونالیزم افراطی ترکی را تقویت می کردند. در داخل این کشورها، هر جا اقلیتی وجودداشت، به تقویت ناسیونالیزم افراطی قومی آن اقلیت می پرداختند. فرض بفرمایید در داخل ایران، نسبت به بعضی از اقوام ایرانی، القانات و تلقینهایی می شد، تا جنبه قومگرایی آنها، به شکل افراطی بروز کند. در کشورهای شمال آفریقا - در مصر و جاهای دیگر - بین بعضی از اقوام عرب که از زمانهای گذشته در آن مناطق بوده اند، به تقویت شعارها و احساسات قومی خاص آنها می پرداختند و وادارشان می کردند که حول آن محورها بگردند. هر جا اقلیت مذهبی بود، آن را تقویت می کردند؛ و هلم جراً. تلاشهایی چنین را که در زمان سابق هم بود، بعد از انقلاب اسلامی در ایران، مضاعف و تقویت کردند؛ چون دیدند خورشید وحدت آفرین اسلام، در نهایت تلاًؤ و گرمابخشی، در حال تابیدن بر دنیای اسلام است. اما آنها به این تلاشها هم اکتفا نکردند و عناصری را وادار نمودند تا به ایجاد تفرقه بپردازند. چنین بود که شعارهای وحدت آفرین امت اسلام را از دستشان ربودند که یکی از این شعارها، موضوع مقابله با صهیونیستهاست. شعار مقابله با صهیونیسم، امر وحدت آفرینی بین ملتهای اسلامی بود. پیش از این، ملتهای مسلمان، در مقابل تجاوز واضح و صریح صهیونیستها به یک کشور اسلامی، با همدیگر احساس خویشاوندی و همدردی می کردند. دشمنان، این شعار وحدت بخش و احساس اسلامی را شکستند و از بین بردند. مضاف بر این، سعی کردند دولتها و ملتهای اسلامی را نسبت به یکدیگر دچار سوء ظن کنند. نشستند و برای بی اعتماد کردن دولتهای اسلامی نسبت به یکدیگر، به وسوسه کردن آنها پرداختند.

امروز هم به چنین تلاشی ادامه می دهند. در حال حاضر، محافل سیاسی و اطلاعاتی کشورهای دارای طمع در این منطقه، که در رأسشان هم کشور ایالات متحده آمریکا و دستگاههای جاسوسی صهیونیستها حضور فعال دارند، برای بی اعتماد کردن دولتها نسبت به یکدیگر، با محافل سیاسی کشورها در تماس دائمند. آنها از این طریق، چندین فایده می برند: یکی از فوایدش، بر هم زدن وحدت دنیای اسلام است. یکی از فوایدش، فروش اسلحه است. یکی از فوایدش، حضور نظامی است. یکی از فوایدش، مسابقه برای ایجاد رابطه با دولت غاصب صهیونیست در سرزمین فلسطین است. اینها، فوایدی است که استکبار از این تلاشها می برد. این وضع، برای دنیای اسلام، خیلی خسارتبار است. البته موضوع ملتها در این مورد، خیلی مشکل نیست. مشکل، موضوع دولتهاست. دولتهای اسلامی باید امر ساده ای را که هر عاقلی به آن توجه می کند، مورد توجه قرار دهند و آن امر ساده این است که انسان عاقل از ذخایر و امکاناتی که در اختیار دارد، استفاد می کند. اسلام، ذخیره ای گرانبها در اختیار کشورهای اسلامی است. دولتهای اسلامی باید از این ذخیره و امکان، استفاده مطلوب کنند؛ گیرم که خیلی هم پایبند به اسلام نباشند. اسلام موجب

می شود امت اسلامی احساس ارتباط و وحدت کند و این خیل عظیم یک میلیارد و چند صد میلیونی مسلمان، در مسائل گوناگون دنیای اسلام، حضور داشته باشند. بلاشک اگر حمایت‌های دنیای اسلام از مسلمانان بوسنی وجودداشت، امروز از مسلمانان بوسنی در اروپا هیچ خبری نبود و آنها را از بین می بردند. اگرچه همه کشورهای اسلامی به طور کامل حمایت نکردند، اما همین که احساس شد اغلب دولتهای اسلامی به این مسأله اهتمام دارند، به آنها کمک کرد. عین این قضیه، در همه جای دنیای اسلام عملی است. کشورها از کمک یکدیگر و از وزنه عظیم احساسات امت اسلامی، بی نیاز نیستند. پس، می توانند از این ذخیره و گنج شایان، استفاده کنند؛ و چرا استفاده نکنند؟ یک محاسبه ساده وجود دارد، که به آن توجه نمی شود. لذا، نتیجه به سود دشمنان اسلام است.

عید اسلامی برای زنده کردن احساس وحدت، در بین مسلمانهاست. عید اسلامی یعنی روزی که در تمام دنیای اسلام، مردم آن را جشن می گیرند. شما ملاحظه کنید! امروز برای بیش از یک میلیارد انسان، روز عید است. البته اختلاف افق امروز یا دیروز در تعیین روز اول ماه شوال، اهمیتی ندارد. در بعضی کشورها دیروز عید بود و در بعضی کشورها، امروز. آیا این، مسأله کوچک و بی اهمیتی است که جمع غفیر و کثیری از این یک میلیارد نفر، در این روز، در مراسم نماز شرکت می کنند و نماز واحدی را به سمت قبله واحد، با آداب واحد و با مضمون واحد به جا می آورند؟! این موضوع، خیلی عظیم است؛ ولی متأسفانه به آن توجه نمی شود و بی توجهی به آن، خسارت بزرگی است. ما همه هم‌تیمان در زمینه ارتباطات خارجی با دنیای اسلامی این است که بر این نکته تکیه کنیم. فایده این قضیه، برای ما هم به قدر دیگران است. ما در کشور خودمان، بحمدالله مشکلی نداریم. شاید در دنیای اسلام، کمتر بشود کشوری را پیدا کرد که دولت و مسؤولین قوای مختلف کشور، این قدر با مردم، راحت، صمیمی، دوست، نزدیک و با صفا باشند. کمتر کشوری با این ویژگی در دنیا سراغ داریم. مردم، مسؤولین نظام را دوست می دارند؛ از آنها قدرشناسی می کنند؛ در میدانهای مختلف، با همه امکاناتشان به کمک آنها می شتابند و پشت سر آنها هستند. این، امر واضحی است که همه می بینند. اما شرایط در دیگر کشورهای اسلامی، این گونه نیست و آنها در این زمینه مشکلاتی دارند. بنابراین، اتحاد دنیای اسلام و توجه به محور وحدتبخش اسلام، به سود همه دنیای اسلام است. به سود دیگران، بیشتر هم هست. قرآن کریم می فرماید: «واعتصموا بحبل الله جمیعاً و لا تفرقوا». یعنی حتی اعتصام به حبل الله و چنگ زدن به مستمسک و ریسمان الهی را که رابطه ای بین بنده و خداست و به نظر می رسد که باید یک رابطه فردی باشد، «جمیعاً» می فرماید. کاری را همه با هم انجام دهید و با هم اعتصام به خدا کنید. اجتماع و وحدت بین امت اسلامی، از نظر اسلام این قدر حائز اهمیت است.

به هر حال، ملت عزیز ما و شما عزیزان باید این فرصتی را که خدای متعال در اختیارتان گذاشته است قدر بدانید. این اقبالی که دل‌های شما به سوی خدا و معنویت و ذکر و خشوع و توجه و تضرع دارد، خیلی با ارزش است. این، همان عامل است که یک روز اسلام را از یک جمع محدود غریب به یک تمدن عظیم جهانی تبدیل کرد و این تمدن، قرن‌ها - لاقلاً در چند قرن از قرون اولیه - دنیا را اداره کرد و امروز هم دنیا، مدیون تمدن اسلامی است. توجه به خدا و توجه به معنویت، باعث تکوین چنین تمدنی شد، والا با انگیزه‌ها و تلاشهای مادی، چنین تمدن ماندگاری به وجود نمی آمد.

امروز هم ما نیازمند توجه به خدا و معنویاتیم. انگیزه‌های این توجه را، خدای متعال به شما داده است. پس، قدر بدانید. بخصوص قدردان اتحاد و همبستگی ای که در میان ملت‌هاست، باشید. اتحادی چنین، خیلی با ارزش و عزیز است. گره‌های بزرگ و گوناگون یک ملت را، اتحاد آن ملت با سرانگشتی معجزآسا باز می کند. چنان که اتحاد ملت ما نیز همین گونه بوده است و در آینده نیز همین طور خواهد بود. این، همان خصوصیتی است که امام بزرگوار، دائماً ما را به آن وصیت و نصیحت می کرد و پیوسته مردم را به «وحدت کلمه» و اتحاد در شعارها، حرکتها، اقدامها و همدلی با یکدیگر دعوت می فرمود. آن روز علاج مشکلات، وحدت کلمه و اتحاد بود؛ امروز هم اتحاد و وحدت

کلمه، علاج کننده مشکلات است.
امیدواریم با فضل الهی و با توجّهات و ادعیه زاکیه حضرت بقیة الله الاعظم اروحنا فداه، این روحیه وحدت طلبی و
توجه به خدا، ان شاءالله در ملت ما روز به روز بیشتر شود.
والسلام علیکم و رحمة الله و بركاته.